

Clypevs Theologiæ Thomisticæ

Continens Tractatus de attributis, de visione Beatifica, de scientia Dei, ac
de ejus voluntate, & Providentia

Gonet, Jean-Baptiste

Parisiis, 1669

§. V. Resolvitur alia difficultas, & explicatur objectum formale
terminativum intellectûs divini,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77232](#)

In Deo ab ejus essentia, quia non habet respectu illius rationem termini formaliter, sed formaliter eminenter.

§. V.

Resolvitur alia difficultas, & explicatur objectum formale terminativum intellectus divini.

117.

Dico tertio: Objectum formale terminativum intellectus divini, non esse ens divinum ut sic, ut complectitur relations & attributa, sed essentiam divinam, ut à relationibus & attributis virtualiter distingam.

Probatur primò conclusio ex principiis supra statutis: Ut enim supra ostendimus, intellectus & objectum ejus primarium, debent convenire in gradu immaterialitatis: Sed sola divina essentia, cum divino intellectu in gradu immaterialitatis convenient: Ergo illa sola est objectum formale primarium intellectus divini. Minor probatur: Intellectus & intellectio divina, cùm constituent metaphysicè naturam Dei, sunt re & ratione indistincta à sua existentia, & ultima actualitate; attributa autem, & relations, in Deo virtualiter distinguntur ab existentia, cùm existant per existentiam ipsius essentiae, ut certum est de attributis, & ostendemus de relationibus in Tractatu de Trinitate: Ergo non sunt in eodem gradu actualitatis cum intellectu divino, nec consequenter in eodem gradu immaterialitatis.

Disp. 3.
art. 6.

118.

Probatur secundò conclusio: Intellectio divina non distinguitur virtualiter à suo objecto primario: At si illud includeret formaliter relations & attributa, divina intellectio virtualiter ab illo distingueretur: Ergo objectum formale terminativum intellectus divini, non includit relations & attributa. Minor constat: relations enim & attributa ab intellectione divina virtualiter distinguntur. Major verò probatur: Intellectio divina (ut supra ostendimus) est divina natura constitutiva, ac proinde nihil supponit prius ratione: Sed hoc est falsum, si virtualiter distingueretur à suo objecto formaliter terminativo; objectum enim ab intellectione virtualiter distinctum, est prius illa, quandoquidem est veluti causa illius: Ergo intellectio divina non distinguitur virtualiter à suo objecto primario.

119.

Probatur tertio conclusio ratione fundamentali. Illud est objectum formale terminativum aliquis potentiae, quod ratione sui ab illa attingitur, & ratione cuius catena attinguntur ab illa: Sed essentia divina, ratione sui à divino intellectu attingitur, attributa verò & relations, ratione essentiae: Ergo hæc, ut ab illis virtualiter distincta, est objectum formale terminativum intellectus divini. Major constat exemplò colorati, quod est objectum formale terminativum potentiae visivæ; quia per se primò, & ratione sui, ab illa attingitur, catena verò ratione ipsius. Minor etiam est evidens quantum ad primam partem, quæ afflert quod essentia divina ratione sui attingitur à divino intellectu: probatur verò quantum ad secundam, quæ afflert attributa & relations ratione essentiae attingi. Quod ratione sui non representatur intellectui divino, sed ratione essentiae, non cognoscitur ratione sui, sed ratione essentiae: Atqui attributa & relations, non ratione sui, sed ratione essentiae representantur intellectui divino: Ergo non ratione sui, sed ratione essentiae cognoscuntur.

A. Major est certa, nam idem ordo servatur inter objecta, in terminando cognitionem, ac in terminando representationem: unde quia ens rationis non representatur per propriam speciem, sed per speciem entis realis, ad cuius similitudinem configitur, non primariò, sed secundariò ab intellectu nostro cognoscitur: nec alia ratione creatura secundariò cognoscuntur à Deo, nisi quia secundariò representantur per speciem, quæ divinus intellectus intelligit. Minor verò probatur. Species quæ Deus intelligit, est sola divina essentia, ut §. præcedenti ostendimus: Sed divina essentia, ut species intelligibilis, seipsum solum primò representat, alia verò ratione sui, vel quia illa eminenter continet, ut creature; vel quia in illis intimè includitur, ut attributa & relations: Ergo attributa & relations, non ratione sui, sed ratione essentiae, intellectui divino representantur.

B. Confirmatur primò: Quia substantia Angelorum non est species per se primò ordinata ad representantem, primò representat se, proprietas autem, & alias perfectiones, non ratione illarum, sed ratione sui: At divina essentia est species, non ordinata per se primò ad representandam alia, hac enim ordinatio est imperfectionis, soli enti intentionalis conveniens: Ergo primò representat se, attributa verò & relations solum secundariò, & ratione sui.

C. Confirmatur secundò: Quia creature cognoscuntur à Deo, non uniuertur ratione sui, ut species cum divino intellectu, non representantur ratione sui, sed ratione essentiae: Atqui etiam attributa & relations, non uniuertur ratione sui ut species, sed ratione essentiae divinæ: Ergo non ratione sui, sed ratione essentiae representantur.

D. Probatur ultimò conclusio, & rursus demonstratur, quod essentia divina sit intellectui divino ratio objectiva cognoscendi relations & attributa, & consequenter ejus objectum formale terminativum. In primis enim, quia divina essentia est infinita simpliciter in ratione speciei, non tantum est ratio cognoscendi seipsum per modum speciei, sed etiam creature, & omnia alia quæ cognoscuntur à divino intellectu: Sed etiam in ratione objecti est infinita simpliciter: Ergo non tantum est ratio objectiva cognoscendi seipsum, sed etiam relations & attributa, omneque objectum à divino intellectu cognoscibile.

E. Secundò: Quia ens reale ut sic, ratione sui cognoscitur à nostro intellectu, & alias per transendentiam includitur in omni entitate creatuæ, est illi ratio sufficiens cognoscendi quamlibet entitatem creatam: Sed divina essentia ratione sui cognoscitur à divino intellectu, & alias transcedit omnem perfectionem, & formalitatem divinam: Ergo est ratio objectiva intellectui divino cognoscendi omnem Dei formalitatem.

F. Tertiò: Ideo divina essentia est intellectui divino ratio ex parte objecti cognoscendi creature, quia illas continet eminenter: Sed etiam continet radicaliter attributa, & relations: Ergo est ratio objectiva intellectui divino terminandi illorum cognitionem. Minor est evidens: Major verò patet ex dicendis in tractatu de scientia Dei disputatione secunda, articulo primo & secundo, ubi varijs rationibus, & SS. Patrum authoritatibus ostendemus, Deum non cognoscere creature immediatè in seipsis sed solum in seipso, & in essentia sua tanquam in causa.

§. VI.